

Nåsvargen

Juni 1995 Nås Hembygdsförening Pris 30 kr

Nåsvargen har nu åter dykt upp efter många års dvala. Målsättningen har varit att få en tidning för Nås och om Nås med bidrag från olika håll, att få bygdens folk att medverka. Alla tillfrågade har ställt upp. Den äldsta är 99 år, den yngsta är elev på mellanstadiet Dom har haft roligt när dom gjort sina bidrag, vi hoppas att Du, kära läsare, också får roligt när du läser och tittar.

Och nu en vädjan! Det finns så mycket att berätta, och du har säkert en hel del som kan vara intressant, roande. Så fatta pennan! Till ett eventuellt höstnummer av Nåsvargen vill vi gärna ha ditt bidrag.

Vi som jobbat i redaktionen: Åke Nåsander har fungerat som ansvarig utgivare. Han har bl.a. kontaktat bidragsgivarna, jobbat med utskrifter mm. Rålg-Päär, Erik Rålg, har producerat teckningar och annonser. Vi båda har arbetat med layout. Ulf Närsjö har haft hand om ekonomin.

Robert Blixth, född 1895, färdigställd 1993 en omfattande beskrivning av bl.a. Överborg, där han var född. Här följer ett utdrag ur hans manus.

Jag har blivit anmodad av många att beskriva hur det var att vara ung på den gamla goda tiden., jag har många minnen sedan ungdomsåren ända sedan slutåren på 1800-talet.

Jag har ett svagt minne av att jag kröp på alla 4 innan jag började gå och detta gjorde att jag slet ut byxorna på knäna mycket fort, så min mamma sydde fast bättringar av kalvskinn på byxknäna. Detta gjorde att det schasade värre när jag kröp över köksgolvet och för att det skulle bli annu större oväsen slog jag händerna så hårt mot golvet som jag kunde. Detta gjorde så ont i händerna så ibland fick jag gråta mig till rätta. Min mamma berättade ibland att hon inte kunde ha några mattor på golvet för dessa drog jag ihop i en enda röra på golvet.

Undefär 250 meter öster om våran gård i Överborg fanns 2 gamla bondgårdar inköpta av Bergslaget. I den närmaste bodde en familj vid namn Nils Petters. Där fanns en flicka i min ålder som jag brukade hälsa på ibland. Bergslaget hade en rågåker mellan oss och Nils Petters. I stället för att gå den långa vägen runt rågåkern så gick jag gent över rågen. Det blev till slut en liten gångstig genom rågen så jag kom rätt även sedan rågen växt mig över huvudet. Jag var äldst av syskonen hemma och hade därför ingen att leka med vilket gjorde att jag sprang runt över allt som jag gjorde. Ibland när jag var bortsprungen kunde min mamma hitta mej i rågåkern och för att slippa leda där stickade mamma en toppluva av rött garn, så det blev som en röd sockertopp på huvudet och alla såg var jag fanns.

Bland alla minnen ifrån tidig barndom minns jag hur jag på höstkvällarna var ute i mörkret och sprang efter raphonsen. Jag var inte det minsta mörkradd så jag bara sprang dit som raphonsen hördes. Ibland kunde jag ramla ner i dessa små diken som fanns i åkrarna mellan olika ägare. Kornknarren med sitt brakande låte fanns också på den tiden i sädesåkrarna. Roligt var det förstås att springa efter knarren.

Åren gick även på den tiden och så kom den dag då man skulle börja skolan. Jag minns hur jag gruvade mig. De som redan börjat i skolan berättade om hur sträng läraren var. Det var ordning och disciplin på den tiden. I småskolan gick jag för en lärare, som hette Tupp Olle. Han bodde i nordligaste gården i Borgheden. Platsen heter Tuppbacken än i dag.

Under min uppväxttid var det väl ingen som hade köpta leksaker utan man fick hitta på nånting själv. Jag minns att jag sågade till trissor av runda träns till hjul på trillorna. Dessa trillor utvecklades mer och mer och till slut blev dessa små trillor precis lik en stor hästtrilla. Senare i skolåldern blev man intresserad av skjutvapen och började göra pilbössor. Dessa utvecklades så man kunde skjuta prick som med ett salongsgevär - mycket farliga leksaker. Pilarna var försedda med en ståltråd i spetsen så pilarna fastnade i skott-tavlan.

Lekkamrater fanns gott om. En del familjer hade 5-10 barn. Man fick klara sitt uppehälle utan alla sorters bidrag som finns i dag. Ingen svält ihjäl då heller även om det var nätt om födan ibland. Bonderna klarade sig mycket bra på den tiden.

Jag var väldigt intresserad av fioler och fiolspel och i Nylandersgården i Överborg spelade alla manliga fiol. Deras som folke som var i min ålder och jag brukade spela tillsammans mycket sedan jag inköpt en fiol av gamla gubben Schultzberg. Dessförinnan försökte jag mig på att göra fioler. Fiolerna var små, jag gjorde två av trä och en av plåt. Jag var i 10-årsåldern då och för att få taget till stråken gick jag till Håkasgården och fick av deras vita häst taget till en stråke. Dessa små fioler stämde jag efter eget huvud och lärde mig spela någon låt som jag kunde, bland annat en visa som blinde Anders brukade sjunga ibland om han fick några småslantar. För en 5-öring sjong han 2 verser. Dessa 2 verser har jag kvar i huvudet än i dag och även melodin som han sjong.

År 1910 gick jag och laste för Prosten Öranberg som var skåning till börd. Vi voro för det mesta i sockenstugan men ibland i kyrkans sakristia. De enda bekymmer man hade då var läxorna. Jag minns vi hade lov i 2 veckor och så hade vi hela lilla katekesen till läxa för att kunna utantill. Hela skoltiden och sedan lasningen för Prosten var väl de mest bekymmersfria åren under hela livstiden och det sade min mamma ibland när jag jämrade mig för någonting.

Sedan man var färdig med skolgången och last för Prosten blev man alltmer intresserad för uteliven på lördags- och söndagskvällarna. På sommar- och höstkvällar var det dans och på vintern var det Frälsningsarmén som man intresserade sig för. På ungefär 300 meters avstånd ifrån Mellanborgs skolkhus och Håkasgården öster sida om stora landsvägen fanns en gammal bondgård, inlöst av Bergslaget och övergiven. Den var benämnd Lismatsgården och användes under några år som danslokal. Mitt för gården gick en väg mot älven som användes av ungdomar ifrån väster sida om älven. Bland dessa ungdomar fanns Nugos Per som med sin fiol spelade upp till dans. På den tiden dugde det med ett enda instrument, fiol eller dragspel. Efter några år blev Nugos Per vriden i huvudet så spelningen tog slut för hans del. Backmans Olov kom sedan med sitt dragspel.

Så småningom rev Bergslaget ner hela gården utom tröskladan som Bergslaget sedan använde till hölad. Det gick åt mycket hö till alla hästar och kor som Bergslaget hade på sina 3 stora gårdar i Överborg, Sveden och Änge.

I Överborg norr om Widensbäcken på öster sida om landsvägen fanns 2 oddegårdar som tillhörde Bergslaget. De var bebodda några år av folk som arbetade åt bolaget. I en av dessa stugor hade målaren Nylander målarverkstad. Det är Nylander som gjort takmålningen i Nås kyrka år 1914 när kyrkan genomgick en stor reparation invändigt. Sedan dessa gårdar blev öde användes de till dansstugor i flera år sommartid. Dansmusiken utfördes av olika spelmän men för det mesta spelade Mats Fredrik med dragspel och Folke Nylander fiol. Jag var med ibland. Jag hade ingen låda till fiolen så den var besvarlig att frakta med på cykeln. Så jag höll mig undan ibland. Spelmanspenningar de få gånger man fick några utgjordes av dåtidens kopparmynt, 1, 2 och 5-öringar, vi spelade för nöjes skull.

Namnregister, Nås från Lantmäterlöverstyrelsen, Gävle.

Alderberget, Axön, Badstuguhöjden, Beckeby, Borkåsen, Borgboda, Borgheden, Borg, Bredsjön, Broboda, Brotorp, Bunktorpet, Burhöjden, Burängsberget, Dalmanstorp=Hovberget, Digerliden, Drefsberget, Drevninge, Dymossen, Eckerhöjden, Ebarhöjden, Ekhusberget, Elgberget=Älgberget, Enmossröjslarna, Eskilsberget, Fagerberget, Fagerbergsröjningen, Flatberget, Flatbyn=Flaten, Flatfäbodar, Flatsjöfallet, Fäbodefallet, Galberget Lilla, Galberget Stora, Galbergs fäbodar, Garpen, Gravendals bruks smedstorp, Gräsberg fäbodar, Gräsfallet, Grönfallet, Gröpfallet, Guillarberget, Gärde, Haga, Hagboda, Harfallet, Havskinsberg, Heden, Hjulbäck, Hjärpholn, Håvberget, Hästa, Hästberget, Hökhöjden, Hökärn, Hökärnsbacken, Isbergsröjslet, Jordbärsfallet, Järnategen, Kalkällheden, Kampfallet, Klackboda fäbod, Knös, Korpfallsröjningen=Håfberget, Kronoallmanningen Västra, d:o Östra, Kunthöjden, Kvarnholn=Hjulbäck, Kvarnnäset, Kvarnröjningen=Ödeby, Kyor, Kåringberget=Flatfäbodar, Kärnmossfallet, Kölaråsen, Lafallet, Laknåset, Laxtjärn, Laxtjärnsfallet=Laxtjärn, Leijberget, Leijsundet, Lillhöjden, Lilla Digerleden, Linda, Lindesnäs, Lindåsen (i Leijen), Linjeåsen, Långsjöberget fäbodar, Låsberget, Lärkheden, Löffallet, Löfsjö, Macklarödningen (Håfberget); Malmbergfallet, Malmbergsån, Malmsta, Mellanborg, Mellanfallet, Minkeshöjden, Mittsjöbo, Morbua, Moråsen, Mörtkärn, Nackartorp, Nederborg, Nybergsheden, Nyboda, Närsen, Närsjö, Näveråsen, Olsberget, Olvarberget, Orrberget, Orrkullen, Orrkullmossen, Orrmossen, Orsala, Otterberget, Oxfallet, Paling, Prästön, Rassafallet, Resarudden, Rosenlund, RykärnsröjseIn, Rålingetorp, Röberget, Römfallet=Kärnmossfallet, Röälvsbacken, Samuelsboda, Sigfridstorp, Sinderbrotorpet, Skansbacken, Skillboda, Skolbostället, Skräddarberget, Skävenfallet, Smedens bygge, Solbergshöjden, Starviken-Närsjö, Stora Jordbärsfallet, Stora Låsen, Storfallet, Storåkern, SvankärnsröjseIn, Svartbäcken, Sveden, Sälsberget, Sälriset, Södra Jordbärsfallet, Tjärgravudden, Torrsandsfallet, Tyna, Tätsnåret, Utanhed-Hjulbäck, Utankyrka, Utby, Vargmossen, Vinberget, Vinterhöjden, Västansjö, Västerfallet, Västeråsen, Ängberget, Änge, Ödeby, Östanberget, Överborg.

Åke skrev 930603

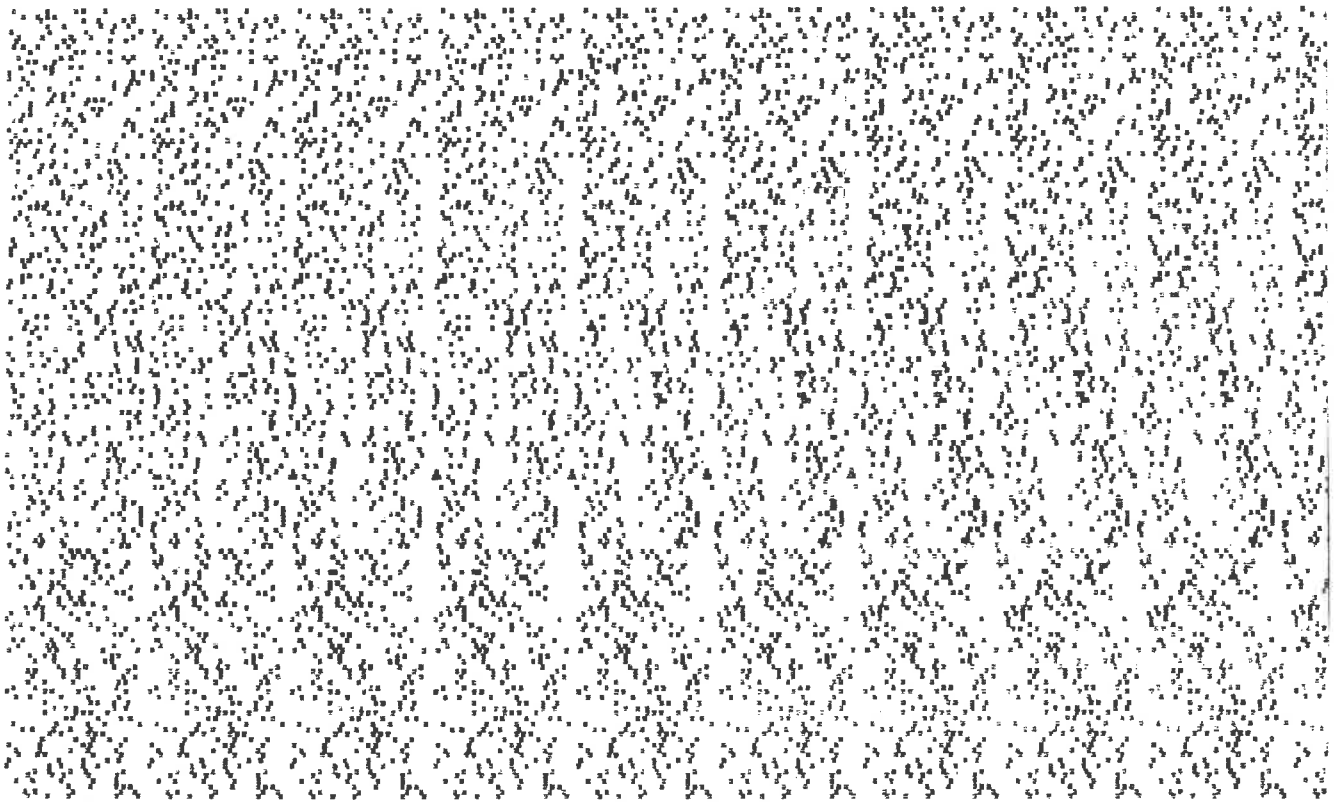

Tvådimensionell bild uppfattas som tredimensionell.

Håll bilden nära ögonen samtidigt som du inbillar dej att du betraktar ett föremål långt bort. De två "Åke" högst upp på bilden uppfattas då som fyra. Öka sakta avståndet till bilden och ändra ögoninställningen en aning till dess du uppfattar de två "Åke" som tre. Behåll inställningen, titta på de "tre" "Åke:na" en stund så att ögonen blir vana vid inställningen. Betrakta sedan hela bilden, som då uppfattas som tredimensionell.

Ge inte upp, om du inte ser detta! Erfarenheten visar, att vissa personer behöver god tid på sej för att se fenomenet.

Åke Åke

När hästen skenade efter generalrepet på Ingmarsspelet i Nås.

Det var senare delen av 1980. Jag blev ombedd att köra förste kusk på spelen, det var tjejer som körde, men de ville ha en manlig förste kusk, så jag lovade ut det. Hästen var en nordsvensk valack som de lånat. Den hade en längre tid varit i Nås men för en tid sedan bytt ägare. Jag körde kvällen före genrepet och det gick bra. På genrepet fungerade hästen utan anmärkning. Men när det var klart och jag skulle köra därifrån, så satte den fart innan jag kom till grindarna, jag hade inga händer med den, kärran var så lätt att den drog han med betslet i mun. De andra ekipagen var en bit före, jag tänkte att han lugnar väl ner sej om han kommer ifatt dom. Men det gjorde han inte, han skenade ner i diket och förbi dom. Jag lyckades hålla mej kvar i kärran. Så bar det i väg i vilt sken mot kyrkan. Där kom Annika Lindén i bil. Hon fick se i god tid att något var på tok så hon stoppade all biltrafik som kom från centrumkaféet. Det var en rådig insats annars hade det nog blivit kollision.

Skenskjutsen bar i väg över bron. När vi nästan var framme vid andra landsvägen kastade sig hästen handlöst ner i diket, av centrifugalkraften flög jag i väg och landade framför hästen, jag blev inte skadad men chockad. Annika var först där och hjälpte mig tillrätta. Jag frågade henne efteråt om jag hade pratat "vilset". Men det var värre med hästen. Han låg som död. Han blinkade inte ens. Selen var trasig och ena skackeln var av, det såg illa ut. Men efter en stund började han blinka och röra på sej. Jag fick loss honom från seleh. Då reste han på sej och kom opp på vägen och allt var bra igen.

Men nu var goda råd dyra. Jag förstod att det inte gick att använda den hästen på spelen mera. Men när jag ledde den till ägaren, som bodde på Skansbacken, mötte jag en man från spelmannslaget, han var fritidstorpäre i Orsala. Han sa vi skall fråga Anders Lundin som har ett sto som är snäll och foglig.

Till Jerusalem!!!

När jag kommit hem hade kommittén sammanträde, så vi hade rådslag, det fanns ju inga mera hästar att få tag på i Nås. Vi ringde Lundin, men han var inte villig att låna ut stoet. Han sa att "näst min hustru är hästen det käraste jag har". Men till slut gav han med sej som tur var. Han kom med den på lördag morron och vi var till Storanget och körde och allt gick bra. Lundin sade att om något på minsta sätt gick snett måste jag per omgående kontakta honom, och ingen annan än jag fick hålla i tömmarna.

Vi blev mycket goda vänner, stoet och jag. Hon var lite besvärlig att sätta för kärran så Lundin sa att du behöver nog be någon om hjälp. Men det var bara ett par gånger i början, sen klarade jag av det själv. Jag hade ju handskats med många hästar i mitt liv. Och hon hade förtroende för mej.

Hon var också lite rädd för bussar och långtradare, hon skyggade lite, men det gick över. En häst känner genom tömmarna om han kan ha förtroende för körkarlen.

Gästgivar Erik

MEN VÄ' F-N HAR VÍ NU UPPFUNNÍT...??

FIXAR DET MESTA

SWE DE - elektronik tel 30400

Jont Cars

HÄSTHANDLARE

TEL. 30100, 30333 HÄRPHOLN

En pojke hade tjänt 25 öre för att hålla i huvudet på Nickus när han läste en affisch

Jons Erik minns

Je va på väg hem frå Gräsbergä. Då mött je Simas Anna, ho va på väg dit ô skull rökta inni bulinda. Sen mött je Starkpers Halvöl o Jugas Erkeä, döm skull dit ô koll rogålar kring kior ö fägäto. Sen van fur däre bua på sômmörn. Sän mä mäsmörn va ä intressant då kam ä nôrrä bukullôr frå Kläbergä, döm skull tä Nås på gudstjänst. Hä va nämmarä tä Nås kjörtja än tä Floa. Sen va ä vicko ätt mäsmörn då skull bulindôr slås ö hyffsäs tä, för då skull än hem frå läisbua. Då höll döm på hyffs tä allt. Jont Gumma höll på skurä mä svipo, ô ti allä bulindôr höll döm på slog ô räfstä, ô döm geck mä sinä häveöbölôr ô hässjä. Hä skull vär klart tä hälja för då skull döm hem ô börj släninja hemma ô sô va kofestan i Floa då mä hälja. På väjen hem va Jönses Olar däre Gussjöbätjen ô höll på lag utterlämmän, sen kam Mårtas Lassä ô Per mä hâsi höböla, dän ena add ti bugo ô dän ara add en svälka. Döm a vi på mirslogân däre Ströaxmira ô sätt öpp e vinterhässja.

Hä ta på vär låig! Fuglar sômm a vir sta. a ti på kômm att, gukku kômm strâss, ô sänn mjômmlar. Vâttnä ti kranar, hä e sômm ä e, ennt likkt ä vär nô ar bättär, vi få si.

Då innt ä brinn ti nôra lâu, skâ vi frâsst få el ti vällbumässkuvän däre Ällva, ôm innt änn flit bôrrt. Nô sprak lär ä värô!

Skoln varrt ômmjol, ô e lâu tä kut tä sä flâsstjä ti varrt tä niäs. Påsst, bännsin ô vättnjöl kânn en få på summu vevâ nu fôrtia, hön tro i Tissk Ennst skull a sakt ômm hä!

Guss boning skâ få sä e annsiktssliffning ô donäs mä på olikâ vis, ô gravgåln vär ômmdonâ. Hä på vôrrt nô inntänn i Nås ô.

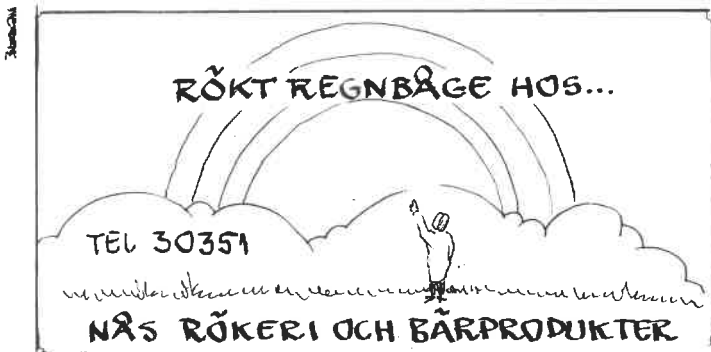
Nu skrev innt je nô mer, dâssn gännjän! Hajö!

Nall Lasse

DET GÅR INGEN NÖD PÅ
OSS VI HAR
JU....

LÍNDESNÅS LIVS
TEL 31021

Efterlysning.

För några år sedan fick Nås besök av en sonson till Tupp Olof Olsson, som var skollärare i Nås vid sekelskiftet. Sonsonen berättade att hans fader, som på sin tid var lärare i södra Dalarna, hade lånat ut till Gabriel Jonsson en beskrivning av den gamla kyrkan i Nås. Lånet hade inte återställts.

Gabriel Jonsson var en eminent kännare av Nås och dess historia. Hans anteckningar inköptes för 5000 kr i slutet av 1950-talet av Nås kommun och anses av många ha ett betydande värde. De har förvarats av en privatperson och skulle ha använts vid utarbetandet av en Nåsbok.

Det går inte f.n. för utomstående att ta del av stora delar av anteckningarna. Privatpersonen i fråga har dock tillfrågats om kyrkibeskrivningen och påstår att han inte har denna.

Nästa år, 1995, kan Nås församling fira 200-årsjubileet av sin kyrkas tillkomst. Det vore fint att hitta beskrivningen innan dess. Vet du något om detta, kontakta ledamot av styrelsen för Hembygdsföreningen.

Expedition "Rå runt".

Vi var fem grabbar från Nås som påbörjade vandringen runt Nås socken den 9/7 1979 Ove Matsson, Lars Halvarsson, Tomas Olsson, Stefan Eriksson och Per Hermansson.

Dag 1. Starten skedde kl 0700 vid Gullgråa och färden gick upp till Gösjöbergsröset, där 4 socknar möts: Leksand, Järna, Nås och Floda. Första övernattningen gjordes i Borgbua dit vi anlände med värkande fötter 20.30 på kvällen.

Dag 2. startades med lite skavsår och värkande leder men när vi slog läger under ett vindskydd vid Lövsjön hade det mesta släppt.

Dag 3 Började färden mot Vargåsen, men först passerades Hamptjärn där det var mycket besvärlig terräng. Klättringen uppför Vargåsen tog ca 30 minuter. Nattläget hade vi denna gång vid Husomflotten nära Kvarnbäcken, då var alla slutkörda.

Dag 4 skulle vi över flera mossar: Kallkällsmossen, Skrikmossen (mycket sankt) och Svenskmossen där vi gjorde en omväg, så vi kom ned vid Rödsjöns södra ände där alla badade och åt. Nattläget intogs vid Mörtbäcken kl 18.30

Dag 5 fortsatte vi mot Svartälven där Rå vänder. Sedan tappade vi bort rågången innan Laxtjärn så vi fick dela på oss. Till slut hittades den igen. I Laxtjärn ringde några hem och talade om att allt var väl. Nattläget hade vi vid kanten av Högberget.

Dag 6 Nu började vi färden över Högberget (546 m). Mycket jobbig stigning, men vi fick lön för mödan tack vare den vackra utsikten. I Skallberget åts middag. Uppe på Torpberget blev det ett väldigt åskväder så att alla blev genomblöta. Nattläget slogs upp vid Råtjärnen kl 19.00, där badade vi och åt kvällsmat.

Dag 7 besteg vi Knösen och sedan gick vi runt Hästingflotta upp mot Lilla Nåsen, middag åts vid Flinoströmmen, någon timme senare nåddes älven, där slängde vi av oss ryggsäckarna och sam över till andra sidan och därmed hade vi fullbordat vandringen.

Vandringen tog 6 dagar och 6 timmar, på vissa ställen var det mycket svårt att hitta rågången så dom ca 12 milen som det är runt socknen blev nog åtskilligt fler på grund av omvägar runt sjöar, myrar m.m. Vi såg ca 20 älgar och en massa tjädrar. En sån här vandring är väldigt påfrestande, det är mycket svårgådd terräng, man måste vara vältränad och ha bra kamratanda, då blir en sån här vandring ett minne för livet.

En minnestavla sattes upp vid starten i Gullgråa.

Ove Matsson.

GARDINER

från

BERTAS BUTIK VÄCKER
ALLTID UPPSEENDE

TEL. 30125

Vem var x ?

Anna Liljegren var född 1901. När hon var omkring 16 år gammal arbetade hon vid pensionatet nära stationen i Nås. X kom med tåget till Nås och landsfiskal Olov Lind mötte. Fältinggubben hjälpte till med väskorna och sällskapet gick till pensionatet. Lind hade sagt åt Anna att hon inte fick se honom "när han gick in eller när han gick ut". Men hon tittade i smyg och såg att X hade grå militärrock. X åt i matsalen helt ensam, maten var framdukad, och ingen fick komma in när han åt.

Detta berättade Anna för Åke Nåsander september 1993. Anna tror att X var Lenin.

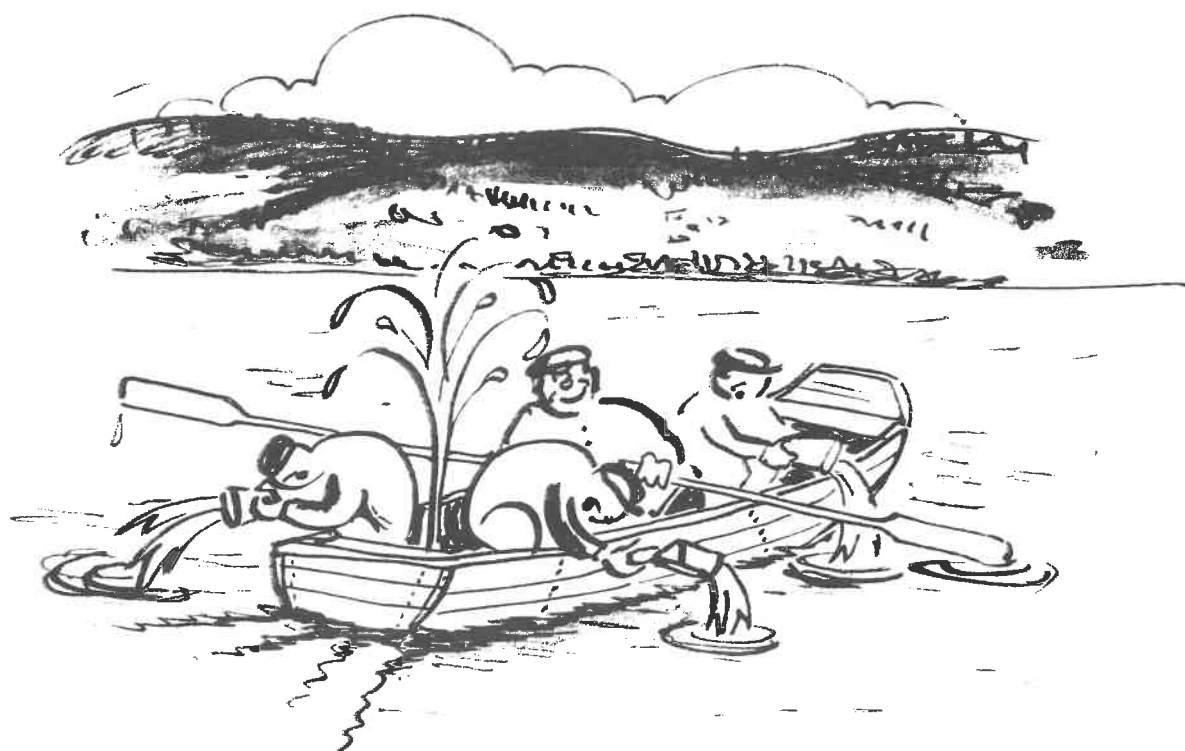
...celebert besök
i Nås 1917...

Rodden (enl. Gästgivar Erik Andersson).

Baron Ehrencrona, som en tid regerade på Hjärpholm i Nås, hade en man från Nås. Hed hette han, till hjälpreda. En kväll fick Hed besked om att han skulle ro några ungdomar till Mittsjöbo. Hed var inte så värst trakterad, han visste ju att han inte fick något utbyte av att ro. Det var ju herrskap han hade att göra med och det var ju långt att ro fram och tillbaka på en dag.

De gav sig i väg. Det visade sej att båten läckte allvarligt, ungdomarna hade fullt upp med att ösa så mycket de orkade. När de kom fram till Mittsjöbo och Hed skulle återvända hem undrade ungdomarna hur i all världen skall farbror klara av när det var nått och jamnt att vi klarade av det fast vi var flera stycken. Då svarade Hed "jo ie satt fur ti tappän tabakor".

Bror Skansen har i sin ågo följande brev:

Brev till korpralshustrun ärlige och dygdesamma Britta Persdotter

Min älskliga kära maka och barn Gud hugsvale, tröste och välsigne Eder.

Tiden tillåter mig ännu för andra gången skriva till mina käraste hemmavarande och lämna Eder det glada och hugneliga läsningar att jag Gud vare lov är vid god och ljus ständig hälsa till brevets dato, och jag önskar äfven att vad jag i världen än ska komma det desse mina skrivelserader träffa Eder alla i vårt hus både större och mindre vid en god hälsa och liv och att sådant allt framgent oss emellan finge ständigt få spörjas. Härmed får jag också för Eder vad som är skett här sedan jag den 26 mars skrev hem nämligen den 1 april helt bittida om morgonen marscherade vi ut ur Stralsund hälsade så genast på Fransosen som i lång tid haft sitt läger runt omkring Stralsund samt övergått hela Pommern. Resan Gud vare lov gick bra för oss, vi drevo honom härifrån och gick på efter honom över gränsen och 2 mil in i Preussland men innan det skedde så tror jag säkert det luktade krut i synnerhet här omkring Stralsund. Men Gud vare lov att så träffades ingen av oss dalbataljon, men vi siet från honom något mycket folk samt odrägligt mycket ammunition oxar och hästar som han rövat åt sig av allmogon här i Pommern, ingen tror huru han hushållar där han reser fram där gör han soprent av vad som namn av föda må hava, allt var kreatur heter så slaktar han äter och drar med sig jamval både hästar och katter. Sedan vi följt desse in i Preussland som sagt är skildes vi åt och marscherade tillbaka och återkom hit till Stralsund söndag afton den 12 i denna månad där vi än är men huru länge varän vet ingen av oss. Jag sade i förra brevet jag skrev att jag skulle avbida svar innan jag skulle skriva mer, men jag beder min kära hustru och barn att ni ej misstycke och tar illa upp om jag ej får tillfälle så ofta, det är också så mycket ovisst om alla brev kommer till rätta som jag eller som vi skriver hem, nu väntar jag efter brev från hemma så jag tror aldrig den dagen dagas att jag får inhämta tidningar från mina egna hemmavarande. Jag kan ej begära från Eder så ofta allenast jag får någon enda gång, jag mycket åstundar få veta huru det blir med storskiftet om den står på eller ej och om vår lilla Lasse fick fram några kol i vinter. men jag fruktar att inget kreatur är vid liv hemma, ty vi har slitit mycket ont av oväder och köld här på orten allt hittills och värre väntar det har varit hemma. Nu får soldaten Hake från Lima resa hem för sin sjuklighet tillika med Tilja från Järna dessa karlar får nu tillfälle att hjälpa vet med men är ej begära lova förrän man får höra om vår egendom bliver sådd och hägnat jag vet att ailtung låg på utmarker. Jag siutar nu mitt enfaldiga skrivelse med 1000-defalt hälsningar till min hulda och tjänstvilliga svarmoder även svåger Jakob, bror Lars och hela hans hus syster Britta och hela dess hus jämte alla närmaste slaktningar och grannar och rotebönder med ett ord så många som åstundar att höra detta mitt enfaldiga skrivelse men allra mest och förnämligast till Dig som är min hulda och kära maka tillika med mina små och käraste livsplantor. Herre min Gud då jag tänker på dem så vill mitt hjärta brista av gråt och min penna stanna. Jag fromlever deras hulda fader, samt min kära hustrus huldaste vän och make intill

Pommern Stralsund den 25 april 1807

Jon Larsson Skants

ELS BPD LES PES BED KED

Jag skriver på latin på det att vår Lars må kunna lära sig läsa på mina brev.

P.S. Är det någon av soldaterna hemma än som bor i Näs socken så hälsa mycket flitigt till dem från oss alla som är här i Pommern,

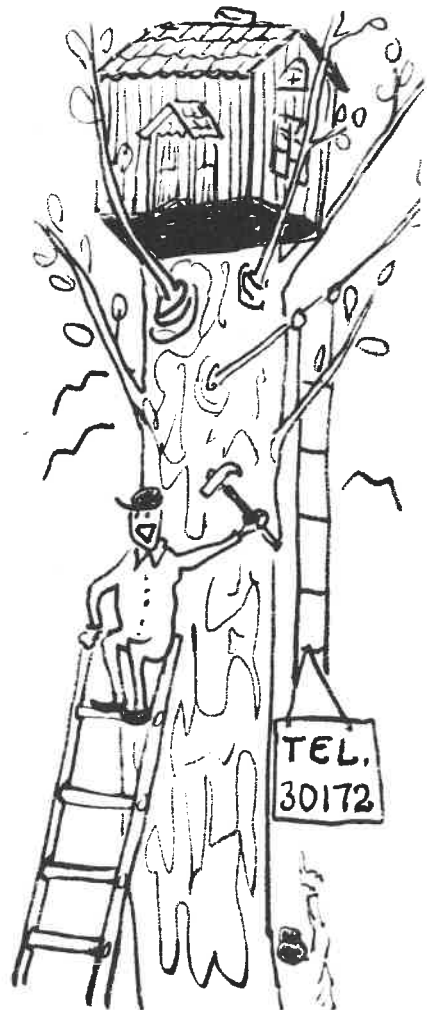
pa hem. ja vill mit hierta, briffta i grati och min pennas
stall stadna. - Jag framkallat dard hulla vader, samt min kista
mykare, hult i de man och makt. in till. hilt. 11

Remmern, och straffend den 25 april 1807.

Jon Larsson Skarvts

ILSBOD LES PES BED KED

B.S. Gunnar af... jag bad...
någon... och till mig...
nominan... ut...
det...
L. Skarvts

BONSPÖJKAR
BYDDJÄ BÅ
HÖGT Å LÅGT

Tillbakablick på byn Närsen.

Det känns faktiskt lite vemodigt när jag tänker tillbaka på mina barn- och ungdomsår hemma i Närsen. Då rådde en byggemenskap som var till fromma för hela byn. Så är tyvärr inte fallet i dag.

I början av 30-talet byggdes det en samlingslokal, där mycket frivilligt arbete lades ner. Den invigdes 1933 och kan sålunda i år fira 60-årsjubileum. I och med lokalens tillkomst fick I.O.G.T. logen ett rejält lyft, trots avsaknad av elström anordnades det revyer och spelades det teater, danser anordnades också som var ganska välbesökta. Sedermera inköptes en begagnad biografmaskin och installerades i lokalen. Så småningom avtog aktiviteterna och lokalen stod tom i ganska många år. Men under 90-talet har den rustats upp ganska rejält.

Av någon oförklarlig anledning var byn på 30-talet en livligt frekventerad turistort och det kom varje söndag många billaster, t.o.m. bussar kom, till glädje för dom två kaféer som då fanns.

Även vi småpojkar tjänade pengar på turisterna, vi stod nämligen vid grinden som var inkörsporten till byn och som vi öppnade för de ankommande. Det blev några småslantar, som vi delade när dagen var slut.

Birger Karlsson.

Byns Erik hade ett rött litet trehjuligt fordon och åkte till macken för att tanka. Så kommer det en stor flott amerikanare med två långhåriga raggare som också ville tanka. "Jaså, ska en sån här ha bensin också?", frågar dom spydigt. "Ja han få fur en skvätt nu men hålläst bruk je fur ge an bröste".

Jag blev ombedd av Åke Näsander att skriva en rolig historia från Finnmarken. Då frågade jag mig vad är en historia och när är den rolig? Jag skulle nog kunna leverera någon historia, jag har hört många, när jag rört mig häruppe. Jag levererar här en berättelse, som berört mig i början av 1960-talet.

Jag arbetade på Domnarvets järnverk från juni 1959. På hösten 1961 läste jag en annons om skogsförmansplatser inom Stora Kopparbergs Bergslags A.B. som det hette då. Det fanns ca 20 platser att välja bland. Jag svarade på annonsen och valde Lindesnäs. Jag var nämligen road av skidåkning och där förmodade jag att det skulle finnas snö. Jag blev antagen och skulle börja ca 1 februari. På mitt jobb i Domnarvet hade vi en bokhållare som hette Dovreskog, han var far till Leksands nuvarande kommunalråd. Jag var mycket inne på kontoret och pratade med honom, han var mycket underhållande, när han fick veta att jag skulle till Lindesnäs. Då sa han följande:

Nu när du skall flytta upp till dom där trakterna skall du köpa dig en kniv och den ska du alltid bära på dig. Om du lämnar vägen för att gå in i skogen, känn efter så den sitter löst i slidan, för du kan få användning för den när du minst anar det. Hör du ett skott smälla gå inte dit för att se vad det var. Du vet, det försvann en skogsvaktare där på 30-talet, och det finns inga garantier för annat än det kan försvinna en förman på 60-talet.

Vidare berättade han att han var anställd av någon nere i Nås, för att under 30-talet fara omkring på bl.a. Finnmarken och sälja fisk och bröd. Omkring detta berättade han följande:

Ungefär en vecka före midsommar var han ute på sin vanliga runda när han i en utförsbacke såg några personer som snabbt försvann av vägen in i skogen. Han signalerade, dom kände igen brödbilen och dess förare så dom kom fram, köpte lite bröd av honom och sade: Kom hem till oss på midsommarafton skall du få färskt älgkött och nykokt brännvin. Han berättade stället namn, men ny på orten som jag var kom jag inte ihåg det. När jag berättade det för folk här på trakten, fick jag förslag på praktiskt taget vartenda finnställe. Alltså var det vanligt överallt. Jag frågade om det blev som dom lovade. Det kan du lita på, sa han.

Jag blev mer och mer känd på trakterna på Nås finnmark, och det gnagde i mig vilket ställe det kunde vara. Så en dag i 1970-talets mitt ringer jag Dovreskog, och talade om vem jag var, och han visste med en gång vem jag var. Vi pratade en stund, sedan bad jag honom berätta det igen och det gjorde han. Då fick jag veta att backen han åkte utöver var från Burängsberget mot Sågen. Och pojarna som bjöd på midsommarfest var från Hästkullen. Dessa visdomsord och berättelsen från Nås finnmark på 1930-talet glömmer jag aldrig.

Som ledare för 2 studiecirklar om Nås finnmark vill jag omtala att vi har dokumenterat mycket genom intervjuer, kyrkbok, domböcker m.m. och fått fram mycket material, som vi, om ekonomi kan ordnas, tänker utge som den första boken om Nås finnmark.

Henry Matsson.

Karl kom hem från skogen. Kärigen hade nya skor. "Int had fur du nåra penninger ta hä?" "Nej men vi gick in i kammarn"

Å VARJE GÅNG DE'E'
LÖN FÅR MAN EN LITEN
HACKA...!!!

"SÄTT
"GÄRNA IN
DOM HOS
ANNIKA PÅ
SPARBANKEN I NÅS

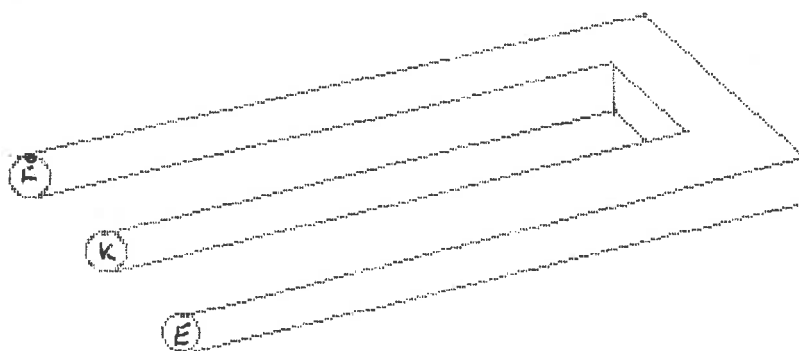

HÄR MÅR MAN SOM
EN KUNG ELLER DROTT-
NING!!!

N&S-hemmet

En snillrik konstruktion.

Ett mekaniskt snille.

T. P. Larsson började sitt mekaniska liv i en liten timrad verkstad i Mellanborg. När han sedan blev gift så flyttade han ned till Nederborg och där hade han större utrymme till sitt förfogande.

Nås kyrkas tornur hade tidigare bara timvisare men han kompletterade urverket så att det kunde visa även minuter.

När lastbilarna kom så hade Bång Johan i Närsen köpt en sådan och denne åtog sig bl.a. gruskörning på landsvägarna. Där väcktes tanken på att fort kunna lasta utav det tunga gruset. "Täpp-Per" kopplades in på problemet och han löste det med sina hydrauliska tippar. Man kunde beställa en sådan för såväl vänster- som högersidotipp eller också baktipp. Före denna uppfinning så hade ett aktiebolag bildats och den från Amerika hemvände Jöns Olov Olsson gick i spetsen för en ny och större verkstad och denna blev färdig 1921-22. I dess början tillverkades en hel del maskiner för cementindustrin, bönderna kunde få sina olika redskap lagade, bilreparationer utfördes. Sedan blev "Nås-tippen" dominerande och denna produkt skapade full sysselsättning. Verksamheten avstannade på 50-talet, då åldern började ta ut sin rätt.

„EN HAMBURGARE,
EN KAFFE Å EN
BEGAGNAD BIL. TACK!!

**DUKAN FÅ
DET MESTA PÅ...**

ÖPPET
MÅN-SÖN
10⁰⁰ - 20⁰⁰

NÅS GRILLEN TEL 30213

Lilla Pensionatet

med dom
**STORA
RESURSERNA**

LINDESNÄS TEL 0281-31030

Bot

Mot lunginflammation,
trån och stygn: nio törn
taggar togs i stadig
gröt. Mot gulsot: man
kröp genom en gul
garnhärva.

POSTEN finns hos oss....

Skicka gärna bensin som
flask post, pålägg som rek, vi
har möjligheterna !!

NÅS SERVICECENTER AB
MATNÄRA • SHELL
TEL. 0281-30219

Div utdrag ur skolrådsprotokoll (kyrkoarkivet, Nås, KIVa:2)

5 dec 1885

2 barn undervisas i hemmet i stället för i Lindesnäs folkskola. Fäder: backstusittaren Stark Olof Halvarsson skriven i Orsala samt änkingen Jan Erik Jansson, Lindesnäs. Barnen ska förhöras fram på våren.

4 sept 1886

Nu föredrogs folkskoleinspektören Herr Kyrkoherde Lund PM till kyrkorådet af den 8 april d.å. Helgeanister finns ej i Håfberget. 2 barn i Lindesnäs blivit efter prövning befriade.

15 aug 1887

Skansbackens byamän, som påbörjat ny skolhusbyggnad, är villiga att hyra lokal för öppnande av småskola i Skansbacken.

21 sept 1887

Hos ordföranden hade Helgeanisterna anmält att de, möjligen redan den 1:a oktober, ämnade öppna skola hos Link Per Persson i Skansbacken med unge Myr Halvar Halvarsson såsom lärare.

5 okt 1887

Vad angår den enskilda skola som Helgeanisterna enl. protokoll av den 21 september d.å. ärna inrätta, så kunde icke skolrådet godkänna use Myr Halvar Halvarsson såsom lärare, enär han ej ens tagit småskollärarexamen. Dessutom fäste ordföranden uppmärksamheten på att Halvar Halvarsson såsom irrlärlig, icke vore en lämplig person att undervisa i kristendom. Till dess att Helgeanisterna anskaffa en lärare eller lärarinna som skolrådet kan godkänna, skola de vara ålagda, att låta sina barn gå i de allmänna skolorna i församlingen. Ordföranden åtog sig att genom protokollsutdrag giva någon av Helgeanistsamfundets medlemmar del av detta skolrådets beslut.

3 mars 1888

§2. Inför skolrådet upplästes en så lydande skrivelse:

Till Skolrådet i Nås. Härmed får jag vördsamt meddela, att läraren vid den enskilda skolan i Skansbacken Use Halvar Halvarsson är alldeles oduglig till att undervisa barn på småskolans och folkskolans område.

Efter verkställd undersökning uti skolrådsordförandens och folkskolläraren Jonssons närvaro har jag funnit, att barnen långt ifrån att hava någon nytta av att besöka nämnda skola tvärtom där tager skada i fråga om intellektuell tillväxt och förkovran samt kunskapers inhämtande. Med anledning härav får jag vördsamt anhålla att skolrådet drager försorg därom, att de barn som för närvarande besöka nämnda skola erhålla ordentlig skolundervisning.

Mockfjärd 28.2.88 Emil Lund

..... 15 barn i enskilda skolan i Skansbacken:

Mellanborg handlanden Nilspetters Lars Janssons dotter Brita f.1877, dotter Anna f.1880

Hjulbäck Möckelind Erik Erssons dotter Karin f.1881

Orsala backstusittaren Stark Olof Halvarssons son Olof f.1874 och dotter Kerstin f.1879

Orsala hemmansägaren Esbjörs Lars Perssons son Lars f.1875

Orsala " Lok Lars Larssons dotter Brita f.1875

Ånge backstusittaren Jans Olov Mattssons dotter Anna Matilda f.1875

Skansbacken Hemmansägaren Link Per Perssons dotter Anna f.1875, dotter Brita f.1878 och son Per f.1880

Skansbacken ogifta Öst Brita Persdotters son Per f.1881

Kvarnåset Bergens Lars Erssons dotter Karin f.1874, dotter Ingeborg f.1877, son Lars f.1880

§3. Gossen Johan Linus (?) född 1874 och son av baptistiskt sinnade "Helgeanisten" arb. Jan Erik Jansson i Lindesnäs hade ett par år varit befriad från skolgång, och på kallelse årligen infunnit sig till förhör inför skolrådsordföraren samt vid sådant förhör sistlidne höst blivit ålagd skolgång. Detta åläggande, som hittills varit förgäves blev nu av skolrådet förnyat.

22 juni 1891

§3. Med avseende på Helgeanistskolan villie skolrådet i dag ingen åtgärd vidtaga.

13 maj 1892 28 maj 1892

Barnen går ej till skolan

18 juni 1892

§1 Samtliga i förestående protokoll av den 28 sistlidne maj omförmälda barn, voro i dag närvarande och blevo inför skolrådet förhörda.

6 sept 1892

Då det icke är utan exempel att bland nutidens småskollärare insmugit sig åtskilligt ogräs av sekteristiska rörelser, ansågs nödigt, att lärare eller lärarinna antingen avstå från villfarande läror och hylla den gamla erkända kyrkoläran eller ock avgå från sin innehavande tjänst, om de vilja stanna kvar i de villfarande lärorerna. En lärare eller lärarinna ansågs icke kunna hysa kärlek till villoläror utan att mer eller mindre meddela därav åt dem, som de skola undervisa.

16 mars 1894

§6. De s.k. Lasareernas barn (se skolrådets protokoll 28 maj, 18 juni, 25 okt 1892) skulle inkallas inför skolrådet till förhör i kristendom vid nästa sammanträde.

30 april 1894

§13. Ungdomen har under söndagsnätter och annars visat ett sådant uppträdande, som på något sätt bör stävjas och anses tiden vara inne att göra något för saken. Postmästare Carpelan föreslog föräldramöten som ett tjänligt medel att motarbeta detsamma. Flera talare framhöllo "orsaken ligger hos" frälsningsarméens verksamhet och i slappheten hos vederbörande polismyndighet.

§15. Beträffande de s.k. "Lasareernas" barn med vilka i dag anstälts förhör i kristendom beslöt skolrådet, att de ännu ett år skulle få vara befriade från religionsundervisningen i folk- och småskolan, dock åläggas de att ur lilla katekesen låta undervisa och lära sina barn den del av textorden som är direkt avskrivna ur bibeln "för att bilda ett litet system"

5 och 21 okt 1894

Bergens Lars Ersson Qvarnässet har sonen Lars, landbonden Nilspetters Lars Jansson Mellanborg har dotter Anna. Barnen kom ej till skolan. Föräldrarna varnas. Barnen gick i Helgeanistskolan med lärarinnan Ida Zetterqvist.

30 april 1895

§4. De s.k. Lazareerna dvs Hemmansägaren Hol Lars Larssons änka Brita Ersdotters i Hjulbäck, Möckelind Erik Erssons därstädes samt Gästgifvar Mats Matsson i Utankyrka i skolåldern varande barn åläggas härefter skolgång i församlingens folk- och småskola även under kristendomstimmarna.

6 maj 1895

§15. Beträffande Helgeanistskolan beslöts att för detta års hösttermin dess lärjungar skola under sitt sista skolår bevista vederbörande folkskola (i Nederborg eller Lindesnäs)

14 okt 1895

Beträffande helgeanistbarnens katekesläsning i folkskolan beslöts, att lilla katekesen, med undantag av Luthers förklaringsstycken till fjärde och femte huvudstyckena, skall inläras.

14 aug 1896

§10. (argumentering för förkortad lästid!)

- 1) De äldre skolbarnen och i synnerhet de mindre bemedlade börja med vallgång i slutet av april och sluta första dagarna i oktober
- 2) Flyttningen till fåbodarna och vistandet därstädes med kreaturen till början av oktober
- 3) Älvens stigning och översvämning i slutet av april eller början av maj som försvårar skolgången för ungefär halva antalet av folkskolebarnen.

Nåskarn och prästen. "Du a fur läst mytji" "Ja nog har jag det" "Å int vart du mer än präst"

„JA, FÖRR VAR DET, NU, FAST JÄVLIGARE VAR DET, DESTO VÄRRE MEN SÅ HÄR JÄVLA SÄMRE HAR DET TA MEJ FAN ALDRIG VARIT DÅLIGT.....

DE GAMLA BERÄTTA.

Ur sockenstämmoprotokoll här i Nås sockenstufva 15 december 1811.

Efter förut från Predikstolen i behörig ordning skedd pålysning sammanträdde Församlingens Ledamöter i Sockenstufvan för att vidtaga författningar till hämmande af de oordentligheter i lefnadssätt och de onödiga kostnader vid särskilda tillfällen som inom denna Socken tagit öfverhand. Sammankomsten öppnades med en öm och rörande föreställning af Herr Contractsprosten Olof Eckman hur oskickligt detta vore i att Borgerligt samhälle jemte hvad olyckliga följder fortsatta oordningar och öfverflöd skulle samla öfver en fattig Socken, som endast genom ett sparsamt lefnadssätt kunde upprätthållas; och anmändes därför hvar och en, att på ett värksamt sätt bidra till återställande af den ordning och beskedlighet för hvilken denna Socken alltid gjort sig känd.

1 ma. Hvad som förnämligast fästade Församlingens uppmärksamhet var den skadliga utminuteri af Brännvin på de Lönnkrogar, hvilka på flera Ställen inom Socknen höllas, hvarest flere Menniskor olycka bereddes samt under rusets yra, oenighet, trötter, Svordomar och slagsmål ej sällan uppkomma. Denna Utminuteri af Brännvin anmändes också här i Socknen ej litet föröfvas af Jerna Församlings Innevånare, som nästan hvarje Söndag, dels vid Kyrkan, dels i kringliggande byar, utprångla där af betydligt quantum samt dymedelst bidra till ett växande fylleri; och var därför Församlingens önskan att Brännvinsförsäljare från Jerna måtte af välloflige Häradsrätten med ett anseeligt vite beläggas, om de med Utminuteri af Brännvin inom denna Socken beträdes, samt att den som i sitt Hus tillåter sådan krögring ske, måtte också till anseelige böter kännas skyldig.

2 do. De Inom Socknen brukelige Dansar eller Lekar, hvilka om Söndagsnätterna anställas och ej sällan slutar förr än sent om Måndagsmorgarna då tjänstefolket hemkomma alldeles oskicklige till arbete sedan de förnött natten i supande, svärjande och slagsmål jämte oanständigheter i ord, åthäfvor och gerningar trodde Församlingen fördra någon inskränkning. Det vore långt från allas tankar att förbjuda Ungdomen oskyldiga och med anständigheten förenliga nöjen, men som man förnummit, att Ungdomen ofta roat sig på goda seders bekostnad, måste man vara betänkt på att sådant rätta och hvarföre beslöts, att den som sitt rum till Dansstuga förhyrer, sjelf blir ansvarig, att Ungdomens nöje icke urartar till oväsende, utan må Värden om sådant uppkommer, genast befalla dem att lämna rummet..... Ärfvenledes förbjudes på det strängaste Flickorna, att, som öfligt varit, medföra Brännvin, att därmed undfagna Gossarne, hvilket förantledt till fylleri af båda könen.

3 tin. Hvad beträffar den så kallade Gallgången eller Drängarnas löpande till pigorne för att hos dem i Fähusen tillbringa Lördags och Söndags nätterna, varder härigenom alldeles förbjuden och anmanades Föräldrar och Husbönder på det ömmaste föreställa sina Barn och Tjänstefolk, att aflägga en osed, som misshaglig för Menniskor vore vederstygglig för Gud och att de med sorgfällighet måtte söka utrota denna last.....

4to. De kostsamma Bröllop, som inom Socknen hållas då ofta 20 personer till Bröllopet komma, hvarefter de tillbringa flere dagar uti supande och dobblande samt därunder förtära den mat som en hel vecka kunde vara deras bärgning, förstöra penningar och onödigt förspilla en dyrbar tid, ansågs af alla som högst skadlige, hvarföre afgjordes, att all Bröllopskostnad bestrides af Brudeparet som på sin Hedersdag bjuder släktingar och vänner efter råd och lägenhet, och må ingen under hvad namn som helst för Brännvin eller penningar göra sammanskott för att under ett sådant förebarande bevista Bröllopet..... Bruden må ej som förr brukeligt varit bära den tynla Brudskruden "Jan" som hos hvarje förnuftig ej väcker annat än åtlöje eller medömkan öfver sedernas fördärf, utan må hon på sin Hedersdag vara klädd i sina egna kläder såsom bäst passande för hennes Stånd. Till tecken af dygd och beskedlighet må Hon bära krona om så åstundas antingen Hon viges hemma eller i Kyrkan.....

Så här berättade Hanses Jon Persson för Mökkelind Erik Larsson den 5 april 1922.

Ösbjös Olläs Jäsbö, Sweden Nås 1853.

Je va fur på sättå åra då Ösbjös Ollä jivt sä, 1853 på vinträ. Je mins då döm åkt frå kôrka hur döm spältå.

Då vi kam hem frå kôrka ita Ösbjös, då feck vi gå inni nistugo, Inna bolar ô sätt ôs ô åtô, ô då va ä sô sprått kållt sô hä ångå tå matn.

Ô då feck vi lutfrisk ô jolôptår sôm va kalasmat på ho tia, ô välling åttår, ô sô va hä mjilkt rôgrô börå på ho tia..

Sô jeck hä tre kärår, en däre hôlt bol mä brännvinsflaska ô ga dôm ti ett supglas dôm sôm vill a.

Ô sô mins je då att brugumån ô brua satt inni e hörn däre bolar. Där addôm ett åkkläå fästå på vädja, ô ett på takå, ivir huvu å dôm.

Ô då dôm a itti, sô va hä sô bråttôm tå ta ut bolar ô tå dânså, - då slap vi friså mer, då vart hä vârmt. -

Ô spålmån hån stog på bänkån inni vester ô sönnår hörna ô spältå.

Ô då je lest å vâr där sô jeck je hem, ô sô vant je dit nô mer.

Schack i Nås.

(eni protokollsbok hos Lars Täpp).

Nås Schackklubb bildades 19 november 1923. Medlemmar var Robert Lind, Anders Persson, Isak Persson, Magnus Lind, Nils Lagerbäck Nederborg, Ejnar Olsson, Gösta Nyberg, Ernst Larsson, Erik Tillman, Axel Tillman, Holger Lindholm Skansbacken, bokhållare Johansson Sveden samt l.f. landsfiskal Pontus Lissel. Ordförande och sekreterare var Robert Lind. Man spelade på Fribergs café.

Under år 1924 hade man tre protokollförda sammankomster

Sedan görs ett långt uppehåll till 1930, med 2 sammanträden. Medlemmar var T.Isak Persson, Lissjanis Anders Andersson, Lissjanis Olof Olsson, Lissjanis Nils Olsson, L.A.Andersson, L.Olof Olsson, L.N.Olsson samt ordföranden Robert Lind. Från Lindesnås: Erik Lindström, Gunnar Andersson, Gösta Larsson och Georg Söderman.

Protokollsboken av slutas med följande:

Nås d 25 maj 1952

Samtidigt som denna gamla protokollsbok doneras till Nås nya schackklubb må följande nedskrivas: Man kan säga att Nås gamla schackklubb dock dansade två somrar fast det var mäst på vintern; men sen blev det intet mera.

På intresset då klubben bildades och startade spelet 1923 syntes det intet fel. Samtliga spelare satte sig nog med varmt intresse och hopp till det första partiet. Och tänkte nog alla: Kanske, kanske blir jag en diktare. Men som man ser av protokollen så dalade intresset i kapp med nollstapelns höjd. Undantag från denna regel visade sig dock hos 2 å 3 spelare som med tiden blev ganska goda hemsjöjdare. Särskilt gick Gästgivar Anders Larsson oförtrutet på i ullstrumporna och sade alltid sedan han samlat några hundra nollor i följd - mot de bättre spelarna - oberört och glatt bara "Nästa parti!". Till sist kom han också upp i toppen. Bara i Nås - gunås förstås - Men ändå!

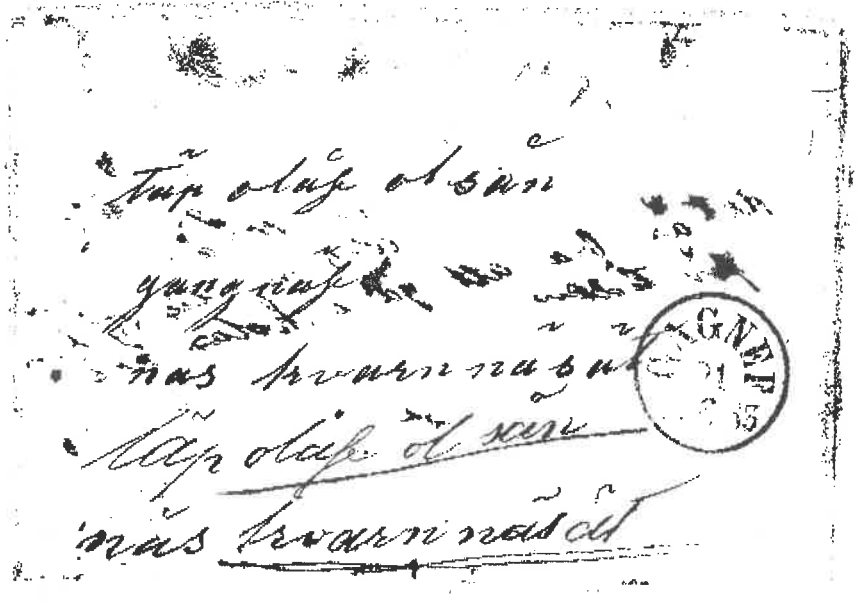
Sedan gick det emellertid med klubbens spel som sådant som det gick; det bara domnade bort. Dock spelades privatikum ganska tappert under mellantiden (även med smärre tävlingar) mellan en kärntrupp av sex å sju spelare intill den tid då Nås nya schackklubb på initiativ av handelsföreståndare Fransson bildades och dessa spelare ingingo i denna klubb.

Robert Lind. Nås

Nås IF:s schacksektion hade sitt första sammanträde 6/12 1950: Medlemmar var Lars Täpp, Gunnar Fransson, Robert Lind, Bertil Lissjanis, Isak Persson, Olov Persson, Anders Zinderland, Nall Erik Andersson, Ernst Nordström, Helmer Gustafsson, Lasse Larsson, Lennart Bergkvist, Ingemar Larsson, T.Nils Persson. Sju sammanträden protokollfördes innan sektionen somnade in omkring årsskiftet 1951/52.

Ett upplivningsförsök gjordes 8/12 1957 dock utan bestående resultat.

Brevet
hem.

Leksand Och Limå Bruk den 18 juni 1863

min stjara fader täp ollåf ollsån

tack för det välkämna brevet såm jag fick från eder den 12 juni. det gangnar mig att få vetta det står bra til med eder alla nu vill jag låta eder få vetta att den 14 var jag til mora och upporde om det omtalade kvarnstallat

Jag skal stjara drang ett halft år och sedan får jag antaga kvarnån nu vil jag låta eder veta att jag inta kånmar hem til mesåmaran men i host kommer jag hem den 24 okt då har jag ledighet en vika med vånskap teknar mit namn täp erk ollsån

Brevskrivaren Täpp Erik Olsson, född 1838 i Kvarnåset, flyttade 1857 till Dalå Flöda och därifrån till Limå Bruk. Han var farbror till Rålg Päärs farmor Rålg Kerstin Johansson. Brevet, som nu är i Erik Rålg, Rålg Päärs, ägo var vikt så, att baksidan tjänstgjorde som adress-sida, avstämplat i Gagnef 21/6 1863. Tyvärr är frimärket borta.

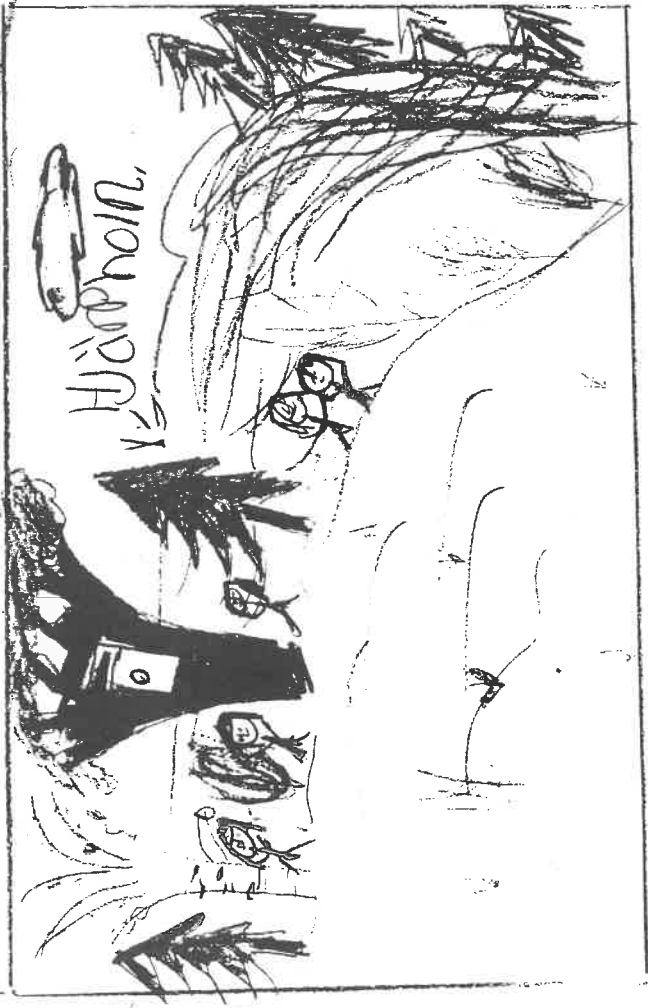

.. NÄSTA GÅNG RINGER JAG
NR5 TAXI 30038!!

SKOLGARUSKAP OCH LÖLJONG

Tisdagen den 17 MAJ hade 456an en halv miljödag. Vi gjorde en fågelbolk och satte den vid Hjärpholm. Sen gick vi tillbaka till Skolskalf och några till planterade solros potatis morötter rödbetter

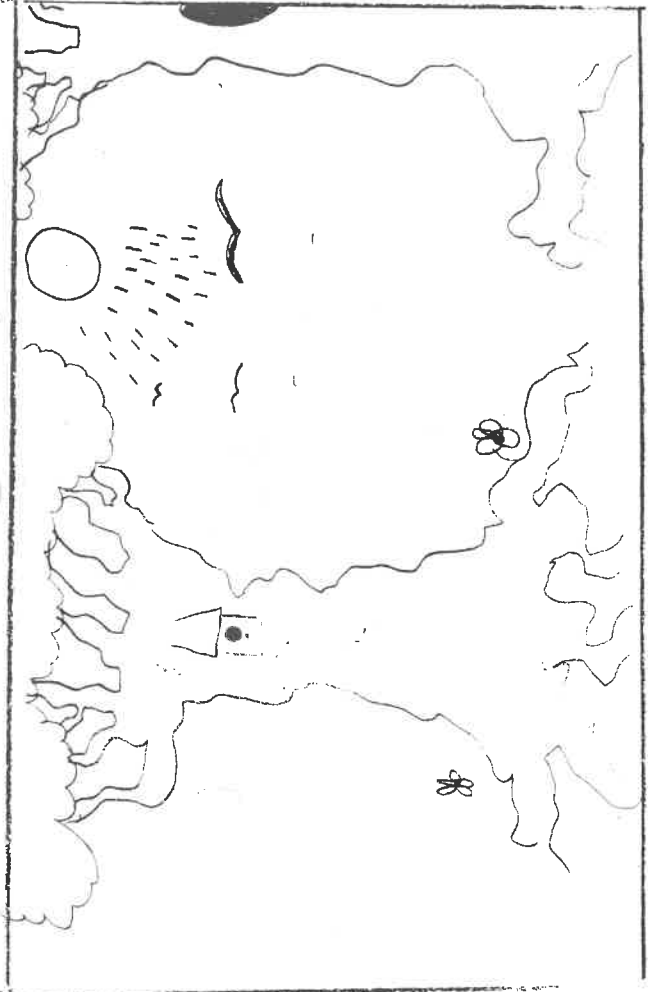
AV ELLER

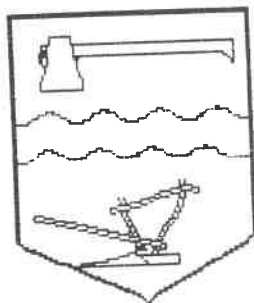
MILJON TÄR FÄTTEN KOMPIS

17. Tisdagen den 17 maj hade klass 4-5-6 en halv miljödag. De snickrade fågelholkar och gjorde bomrabatt. De olika grupperna satte upp fågelholkar på skolan. Man satte gränsaker, potatis och blommor. Efter lunchen, tid? id gick de ut och började. Växret var härligt.

AV Petra Jönh

Petra Jönh

Om detta nummer av Nåsvargen mottas positivt, dvs om du finner artiklarna läsvärda, om du skrattar åt Rålg-Päärs annonser och teckningar, har vi vissa funderingar på att göra ett höstnummer av Nåsvargen. Detta kommer nog att ha ett blandat innehåll, men kanske vi ska försöka att ha huvudmotivet **Nåsvattnet**. I det här fallet broar, flottning, bakteriefria vattendrag, sjöar.

Kommer du ihåg vad som stod på första sidan! Jo, har du något bidrag, det kan vara minnen eller t.ex. fotografier, som vi kan få låna till numret, gör du en god gärning om du kontakter Åke, Rålg-Päär eller Ulf.

Det har varit glädjande, att så många har velat lämna stoff till det här numret. **Tack ska ni ha!**

Några av bidragen står över till hösten.

Rålg-Päär, Åke, Ulf.

